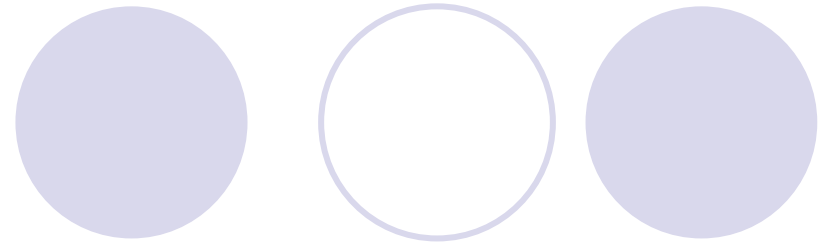

Поступак рада и одлучивања скупштине акционарског друштва

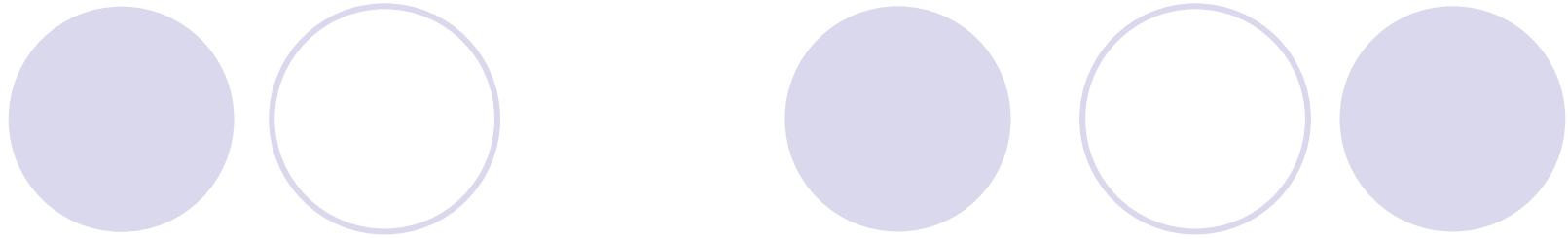
Мира Поткоњак,
Комисија за хартије од вриједности Републике
Српске

Скупштина акционара

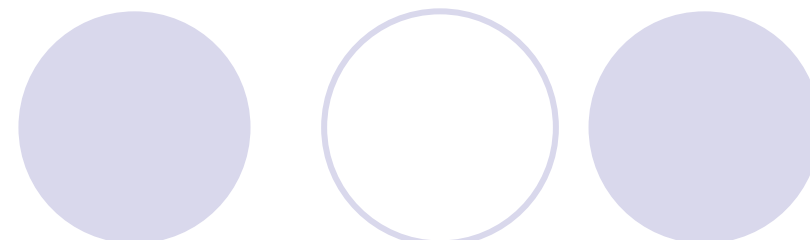
- чине је акционари,
- орган друштва са јасно утврђеним овлашћењима,
- обавезни орган,
- нема орочен мандат,
- не може се распустити.

- Сваки акционар у складу са статутом има право да лично или преко пуномоћника учествује у раду скупштине.
- Акционари који посједују акције са правом гласа имају право гласа на скупштини акционара, право подношења приједлога, право постављања питања у вези са дневним редом и право да добију одговор у вези са питањем из дневног реда.
- Скупштини акционара у правилу присуствују и учествују у њеном раду директор или чланови управног одбора и независни ревизор.

Врсте скупштине

- Редовна (годишња);
  - Ванредна;
  - Скупштина по налогу суда.
-

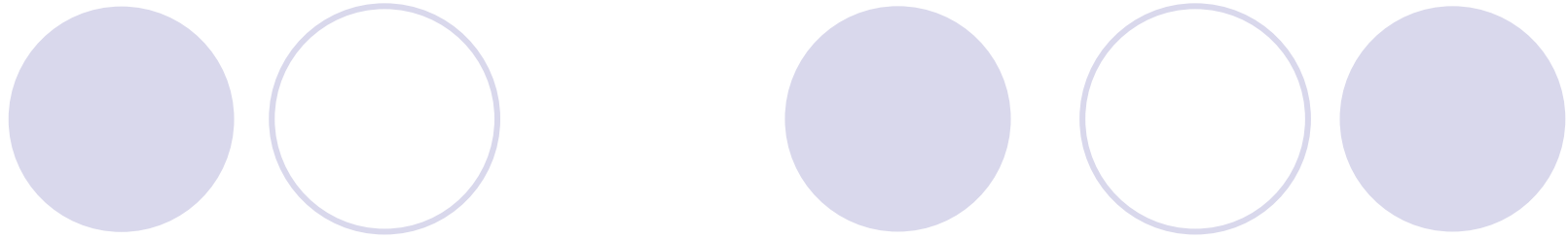
Годишња скупштина

- Сазива се и одржава једном годишње најкасније у року од 90 дана од дана подношења финансијског извјештаја надлежном органу за сваку пословну годину у складу са рачуноводственим прописима или шест мјесеци након завршетка пословне године.
- Ако се годишња скупштина акционарског друштва не одржи у прописаном року, надлежни суд у ванпарничном поступку може наложити њено одржавање на захтјев акционара који има право да присуствује и да гласа на годишњој скупштини или директора, односно члана управног одбора друштва.

Ванредна скупштина

- Одржава се по потреби, на захтјев:
  - 1) 1/3 чланова управног одбора или било ког другог лица које је оснивачким актом овлашћено да сазове ванредну скупштину,
  - 2) ликвидатора друштва, ако је друштво у ликвидацији,
  - 3) акционара са најмање 10% акција са правом гласа о питању предложеном за ванредну скупштину.
- Ако се ванредна скупштина не одржи у року од 30 дана од дана пријема захтјева или на дан који утврди управни одбор, надлежни суд у ванпарничном поступку може наложити њено одржавање на захтјев било ког акционара који је потписник захтјева за сазивање ванредне скупштине;

- Ванредна скупштина затвореног акционарског друштва може се одржати и без сазивања и објављивања дневног реда, ако јој присуствују сви акционари са правом гласа и ако се ниједан акционар томе не противи, ако оснивачким актом или статутом није друкчије одређено.
- Скупштина акционарског друштва обавезно се сазива, без одгађања, ако се приликом израде финансијских извјештаја или у другим случајевима утврди да акционарско друштво послује с губитком који не прелази 50% основног капитала.

Сазивање скупштине

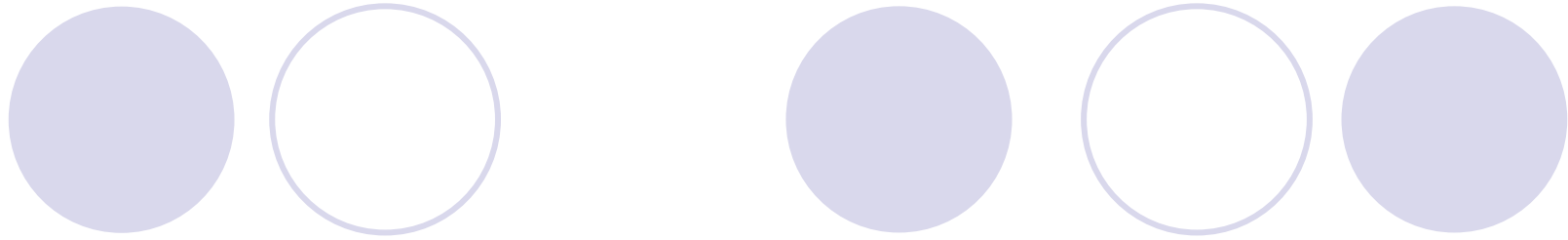
- Овлашћени сазивачи скупштине акционарског друштва су:
  - управни одбор, као примарно надлежни орган за сазивање годишње скупштине,
  - акционари са више од 10% акција са правом гласа, ликвидатор друштва и било које друго лице које је оснивачким актом овлашћено да сазове ванредну скупштину и лице које као привременог заступника именује суд у ванпарничном поступку.

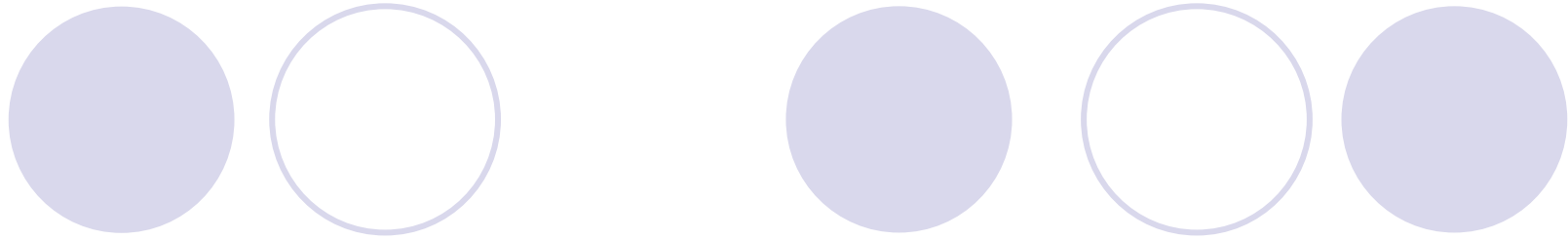

Упућивање позива акционарима

- Писани позив за годишњу (редовну) сједницу скупштине акционара упућује се сваком акционару који има право гласа на скупштини најкасније у року од 30 дана и најраније 60 дана прије дана одржавања сједнице.
- Писани позив сваком акционару за ванредну скупштину упућује се најкасније 15 дана и најраније 30 дана прије дана одржавања сједнице скупштине.

- Отворено акционарско друштво, ако је тако одређено оснивачким актом, може, умјесто упућивања индивидуалног позива сваком акционару, да објављује позив за сједницу скупштине акционара без прекида на Интернет страници друштва током времена за сазивање сједнице, с тим да позив за годишњу сједницу објави најмање у једном дневном листу који се дистрибуира на територији Републике Српске, најмање 30 дана и највише 60 дана прије одржавања сједнице, односно најмање 15 и највише 30 дана, ако се ради о ванредној скупштини.

- Уз писани позив за сазивање сједнице годишње скупштине, акционарско друштво доставља финансијске извјештаје, заједно са извјештајем независног ревизора, извјештајем управног одбора о пословању друштва, текст било ког приједлога за промјене оснивачког акта, опис било ког уговора или другог правног посла предложеног за одобрење, као и друге акте у складу са оснивачким актом и законом.
- Обавјештење о годишњој скупштини које отворено акционарско друштво објављује у дневном листу и на Интернет страници треба обавезно да садржи вријеме и мјесто одржавања, приједлог дневног реда са назнаком питања о којима се гласа на скупштини и приједлоге одлука о којима се одлучује на тој сједници и напомену да друштво обезбјеђује копију материјала за сједницу у сједишту друштва у редовно радно вријеме.

Листа акционара и дан утврђивања састава скупштине

- Право учешћа и право гласа на скупштини акционара остварује се на основу извјештаја Централног регистра хартија од вриједности.
- Извјештај садржи назнаку акције, податке о власницима, броју и номиналној вриједности акција **са стањем на дан доношења одлуке о сазивању скупштине.**
- Извјештај са листом акционара мора бити доступан у сједишту друштва свим акционарима који имају право гласа на скупштини, ради остваривања права увида и копирања, као и ради могућности стављања приговора на евентуалне неправилности на листи.

A decorative graphic at the top of the slide consists of two groups of three circles. The first group on the left has a solid light purple circle followed by two hollow light purple circles. The second group on the right has a solid light purple circle, a hollow light purple circle, and another solid light purple circle.

Дневни ред

- На сједници скупштине акционара може се одлучивати само о тачкама које су ваљано објављене и уврштене у дневни ред у складу са законом, а може се расправљати и о другим питањима.
- Одлука скупштине о питању које није уврштено у дневни ред на начин утврђен законом, ништава је и може се побијати код надлежног суда.
- Право на побијање одлуке има сваки акционар који је на сједници скупштине гласао против те одлуке, као и акционар који није био прописно позван на сједницу или је на други начин онемогућен да буде на сједници. Ову одлуку може побијати и сваки члан управног одбора.

Право предлагања укључивања нових питања у дневни ред

- Акционар или акционари који имају најмање 10% акција са правом гласа за избор управног одбора друштва могу предложити и захтијевати да се највише два нова питања укључе у дневни ред скупштине.
- Приједлог за укључивање нових питања у дневни ред мора се сачинити у писаној форми у року од седам дана од дана објаве сазива сједнице скупштине, односно у року од пет дана од објаве сазива ванредне сједнице скупштине.
- Приједлог треба да садржи разлоге за давање приједлога за укључивање одређеног питања на дневни ред, укључујући и приједлог одлуке као и имена акционара који дају приједлог и број гласова којим располажу.
- Један акционар може да се рачуна само у једној групи која посједује потребан проценат гласова.

A decorative graphic at the top of the slide consists of two groups of three circles. The left group has a solid light purple circle on the left and an outlined light purple circle on the right. The right group has a solid light purple circle on the left, an outlined light purple circle in the middle, and a solid light purple circle on the right. The text 'Предсједник скупштине' is positioned to the left of the first group of circles.

Предсједник скупштине

- Предсједава раду скупштине.
- Бира се у складу са оснивачким актом или статутом друштва на почетку сједнице скупштине, ако је приједлог уврштен у дневни ред.
- Предлаже скупштини доношење пословника о раду скупштине.
- Именује записничара, два акционара који овјеравају записник и чланове комисије за гласање, ако оснивачким актом, статутом или другим општим актом није друкчије одређено.

Комисија за гласање

- Састоји се од најмање три члана.
- Утврђује:
  - списак присутних и заступаних акционара и њихових пуномоћника и верификује идентитет пуномоћника,
  - укупан број гласова и број гласова сваког акционара и сваког пуномоћника,
  - ваљаност сваке пуномоћи,
  - броји гласове и утврђује и објављује резултате гласања,
  - предаје гласачке листиће архиви друштва на чување и врши и друге послове у складу са правилима поступка скупштине акционара.

Дужности комисије за гласање

- Комисија за гласање дужна је да поступа непристрасно и савјесно према свим акционарима и о свом раду подноси извјештај који је доказ резултата гласања скупштине акционара, али који може да оспори сваки од акционара.
- Код акционарских друштава која имају више од 50 акционара, чланови комисије за гласање не могу бити директор или чланови управног одбора, чланови извршног одбора, кандидати за чланове ових органа, као и повезана лица у смислу Закона о привредним друштвима.

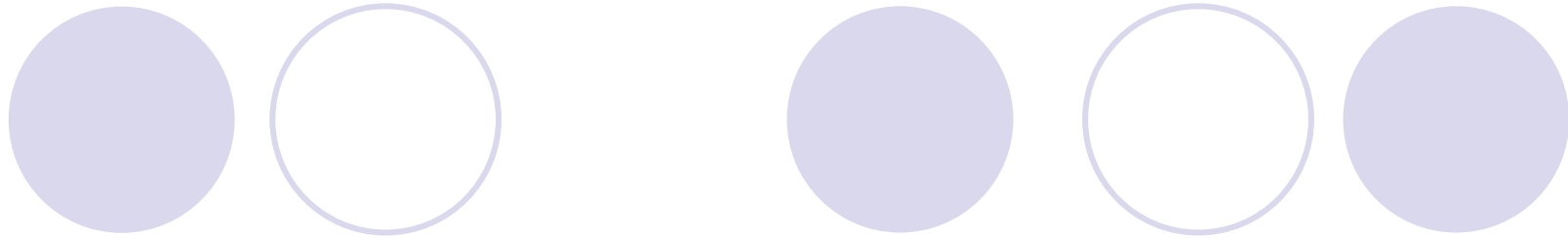
Информисање акционара

- На свакој годишњој скупштини акционара, управни одбор акционарског друштва дужан је да акционарима да ажуран и комплетан извјештај о стању и пословима друштва, укључујући нарочито извјештај о финансијском стању друштва.
- Ако друштво стекне сопствене акције, управни одбор дужан је да у извјештају о финансијском стању друштва наведе разлоге стицања, број и номиналну вриједност стечених акција, с назнаком да ли их је друштво стекло с накнадом или без ње, наводећи износ и број сопствених акција које друштво већ држи и број тих акција које је друштво поново издало.
- Акционар коме је ускраћено обавјештење има право да захтјева да се то наведе у записнику, те да остваривање тог права тражи код надлежног суда.

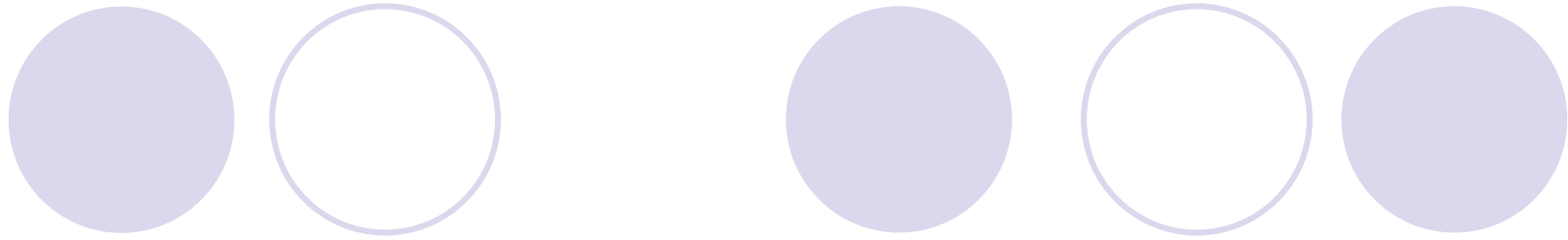
Надлежности скупштине

- Питања о којима скупштина одлучује могу се груписати у четири групе:
  - 1) Нормативна (измјене оснивачког акта),
  - 2) Имовинска (о расподјели добити и покрићу губитка, ако оснивачким актом или статутом није друкчије одређено, усвајању финансијских извјештаја и извјештаја управног одбора и независног ревизора у вези са финансијским извјештајима, повећању и смањењу основног капитала, стицању и располагању имовином велике вриједности, накнадама и наградама члановима управног одбора),
  - 3) Изборна (избору и разрешењу чланова управног одбора друштва, интерног ревизора, независног ревизора и одбора за ревизију),
  - 4) Статусна (статусним промјенама, промјени правне форме у другу форму привредног друштва, о престанку друштва).

- **Кворум:**

- за одржавање скупштине чине акционари који посједују више од 50% акција са правом гласа (обична већина), уколико оснивачким актом или статутом није одређен већи број гласова. У кворум се рачунају и гласови акционара који могу гласати писаним путем.
  - за поновљену скупштину кворум чини 30% гласова акција са правом гласа, ако оснивачким актом или статутом није одређен већи број гласова.
-
- Ако на поновљеној скупштини нема потребног кворума или се она не одржи у прописаном року, сазива се и одржава нова сједница скупштине.
  - Прописно сазвана скупштина може одлучивати о времену одржавања поновљене скупштине.

Утврђивање кворума

- Кворум за одржавање сједнице утврђује се прије отварање расправе о тачкама дневног реда на основу списка комисије за гласање.
- Ако се на дневном реду налази промјена оснивачког акта којом се мијења кворум или услови гласања, та промјена се може усвојити истим гласовима који се траже за кворум и услове гласања који су постојећи или су предложени промјеном оснивачког акта ако је предложени кворум већи од постојећег.
- Ако скупштина акционара има утврђени кворум за одређена питања на дневном реду, може одлучивати само о тим тачкама дневног реда за које постоји кворум.

Већина за одлучивање

- Ако су испуњени услови за одржавање сједнице скупштине, одлуке се доносе обичном већином гласова присутних или заступаних акционара, који имају право гласа о одређеном питању (осим ако оснивачким актом за гласање о појединим питањима није прописан већи број гласова или гласова класе акција).
- Ако се захтијева квалификована већина за доношење одлуке о одређеном питању, тада то значи да је за доношење одлуке потребно позитивно гласање најмање $2/3$ гласова акционара који посједују право гласа о том питању.
- Оснивачким актом или статутом друштва може се одредити да се одлуке за које се захтијева квалификована већина, доносе већином гласова свих акција са правом гласа о одређеном питању, али не мањом од обичне већине свих акција сваке класе акција са правом гласа о том питању.

Право гласа

- Свака издата обична акција даје право једног гласа о свим питањима о којима се гласа на скупштини.
- Повлашћена акција даје право једног гласа по акцији о питањима за која се захтијева групно гласање акционара те класе повлашћених акција.
- Оснивачким актом друштва може се одредити да акционари повлашћених акција имају право гласа на скупштини са акционарима обичних акција ако се таква повлашћена акција претвара у обичну и у случају када дивиденде на повлашћене акције нису исплаћене, док се не исплате.
- Број гласова акционара повлашћених акција не може бити једнак или већи од броја гласова акционара са обичним акцијама.

Уговори о гласању

- Ништави су уговори којим се акционар или његов пуномоћник обавезују да ће:
  - гласати по упутствима акционарског друштва, члана управног одбора, директора или члана извршног одбора,
  - користити право гласа на одређени начин или да неће гласати, у замјену за погодности или друге услуге које му одобри друштво, члан управног одбора, директор или члан извршног одбора.

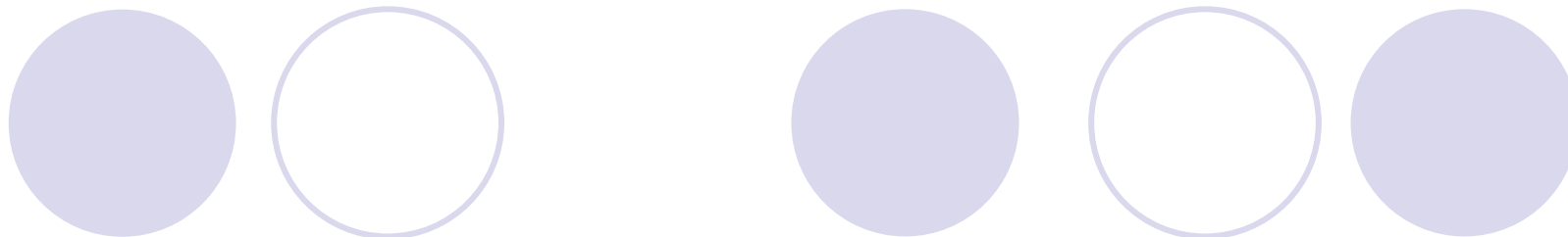

Гласачка права неких врста држалаца акција или акционара

- Право гласа на акцијама датим у залогу има акционар као залогодавац.
- Право гласа на основу акција или удјела које акционарско друштво има у другом друштву, може остварити пуномоћник или законски заступник.
- Право гласа на основу акција умрлог лица, малољетника или другог лица које нема пословну способност, може вршити законски заступник тог лица, без преноса тих акција на његово име.
- Право гласа на основу акција стечајног дужника у поступку стечаја и ликвидације друштва врши стечајни или ликвидациони управник, по овлашћењу суда.

Искључење права гласа

- акционар не може гласати у скупштини акционара када се одлучује о:
  - ослобађању или смањењу његових обавеза и обавеза са њим повезаних лица према друштву,
  - покретању или одустајању од спора против њега или са њим повезаних лица,
  - одобравању послова у којима постоји сукоб интереса између њега и/или са њим повезаних лица и друштва у складу са овим законом,
  - искључењу права прече куповине у поступку повећања основног капитала емисијом акција у приватној понуди у којој је он и/или са њим повезано лице унапред познати купац.

- **оснивању и повезивању са другим правним лицем у којем он и/или са њим повезано лице има власнички удио већи од 5% у основном капиталу, и**
- **исплати дивиденде за запослене и чланове управног одбора у случају да то лице и/или са њим повезано лице има тај статус у друштву.**
- **Ограничење права гласа за акционара и његовог заступника, односно његовог пуномоћника, не примјењује се кад се одлучује о његовом избору или разрешењу као члана управног одбора, директора или ликвидатора друштва.**
- **Гласови акционара чије је право гласа искључено не узимају се у обзир ни приликом утврђивања кворума за одлучивање у конкретном случају.**

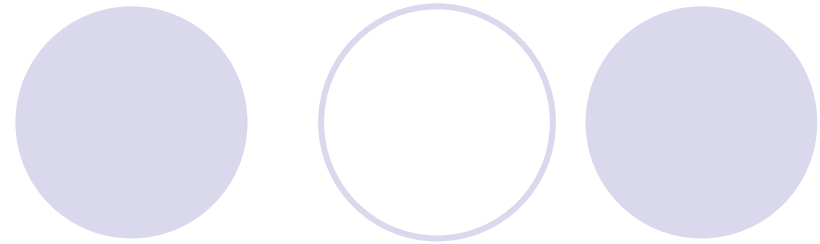
Начин гласања

- На скупштини акционара може се гласати путем гласачких листића и дизањем руке или другим јавним поступком.
  - Путем гласачких листића обавезно се гласа на скупштини акционара које има више од 100 акционара или ако то захтијева најмање 10% присутних или заступаних акционара који посједују акције са правом гласа о одређеном питању, када се одлучује о:
    - избору или разрешењу директора или чланова управног одбора, независног ревизора или ликвидационог управника, и
    - финансијским извјештајима, извјештајима о пословању и усвајању система награђивања директора или чланова управног одбора друштва.
- У осталим случајевима гласање на скупштини акционара може се вршити дизањем руке или другим јавним поступком.

Садржај гласачког листића

- Гласачки листић садржи:
  - пословно име друштва, датум и вријеме одржавања сједнице скупштине,
  - питања о којим се гласа по редосљеду из дневног реда, са одредбом о гласању “за”, “против” и “уздржан од гласања” уз сваку тачку дневног реда,
  - ако се гласа о избору директора или чланова управног одбора друштва, име и презиме сваког кандидата и назив органа у који се бира.

Ако се гласа путем гласачких листића:

- 1. глас о другим питањима, осим избора органа друштва, рачуна се само ако је акционар назначио једну од могуће три опције ,**
- 2. глас о избору или разрешењу директора или чланова управног одбора друштва без кумулативног гласања, рачуна се само ако је акционар гласао за број кандидата који не прелази укупан број чланова органа који се бира, и**
- 3. глас о избору или разрешењу директора или члана управног одбора друштва са кумулативним гласањем, рачуна се само ако укупан број гласова за све кандидате не пређе укупан број гласова које тај акционар има.**
- 4. ако гласачки листић садржи више питања о којима се гласа, непуноважност гласања о једном питању не повлачи непуноважност гласања о осталим питањима.**

Ступање на снагу одлука скупштине акционара

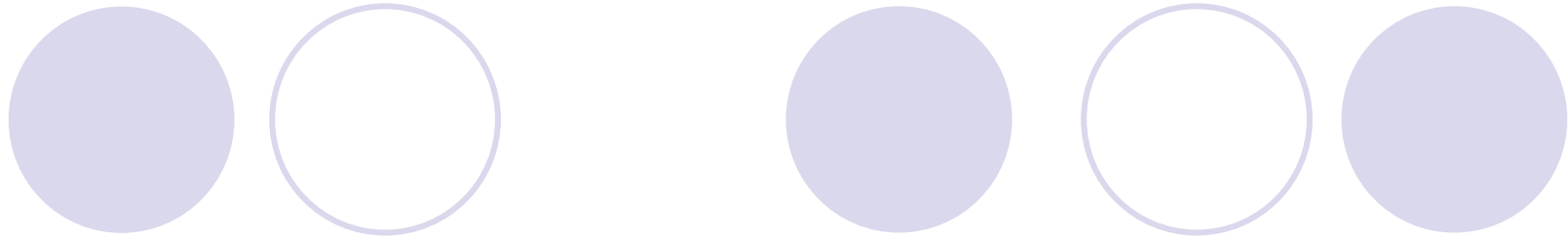
- Одлуке скупштине акционара ступају на снагу даном доношења, осим:
  - ако у одлуци није одређен неки други датум и
  - када закон изричито уређује да одлука ступа на снагу кад се региструје и објави, у ком случају је дан регистрације, односно њеног објављивања дан ступања на снагу.

Записник са сједнице скупштине акционара

- Предсједник скупштине одговоран је за уредно сачињавање записника, који води записничар.
- У записник се уноси свака одлука скупштине акционара.
- Записник се сачињава најкасније 15 дана након одржавања скупштине.
- Записник садржи мјесто и дан одржавања сједнице, дневни ред, име и презиме записничара, председавајућег и чланова комисије за гласање, кворум, резултат гласања за сваку тачку дневног реда, сажетак дискусије и листу донесених одлука.
- Саставни дио записника са сједнице скупштине акционара је списак учесника и докази о прописном сазивању.

- Записник са сједнице скупштине акционара потписују предсједник скупштине, два именована акционара који овјеравају записник и записничар.
- Записник са сједница скупштине отворених акционарских друштва чије су акције уврштене на службено берзанско тржиште води нотар.

Обавеза чувања записника и одлука скупштине

- Записник и одлуке скупштине акционарско друштво дужно је да чува у сједишту друштва. Одлуке о измјенама оснивачког акта чувају се трајно, а остале одлуке и друга документа чувају се најмање пет година, а након тога рока, чувају се у складу са прописима о архивској грађи.
- Акционарско друштво обавезно је да записник и одлуке скупштине акционара стави на располагање сваком акционару или ранијем акционару, за период у коме је био акционар, ради копирања или увида. Приступ тим документима може се остварити и путем суда.